

נז:

עין משפט
נר מצוה

רסא א מ״י פ״ה מהל' שנים ה' ה סמנ' פב טו״ש ח״מ ס׳ קסא סעף א וע״י צטור' ובצ״מ:
רסב ב ג מ״י פ״ו מהל' דרים ט״ז ה סמנ' לאורן רמז טו״ש י״ד ס׳ יכו סעף א ואין הלכה פ' וטו״ש ח״מ ס׳ קפ:
רסג ד מ״י פ״ז מהל' אסורי ביאה ה' ה סמנ' לאורן צו״ש פ״ה אה״ע ס׳ כא סעף א:
רסד ה מ״י פ״ח מהל' דעות פלה ט:
רסה ו (מ״י שם ה' ז):

רבינו גרשום

[illegible]

(א) נראה דש"ל ולר"א דמחמיר
התם הוא מחמיר הכא דאסור
ליכנס וכו'.

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

בשׂוֹתָפִין עֲסָקִינָן דְּבַחְעֻמְדָּה בְּרִי לָא קִפְדִּי. תִּמְנָה דְּלֹאֻמֵּי
הִכָּא דְּהִיכָא דְּקִפְדִּי קִנִּי וְהִאֲמַר לְעִיל (דף צג)
לְשׂוֹתָפִין אִין מַחֲזִיקִין זֶה עַל זֶה דְּפַעֲמִים מְנִיחַ הָאֲחֵד לְהַשְׁתַּמֵּשׁ
לְחֻזְרוֹ ג' שְׁנִים וְאִחַר יִשְׁתַּמֵּשׁ הוּא י"ל הָא דְּנִחִית בְּגִסָּא וְהָא דְּנִחִית
לְבִלְוֵא לְהֵאֵי בִּלְוֵא אִין לֹא לְהֵאֵי בִּינָא

"הכא בחצר השותפין עסקין דבהעמדה
 כדי לא קפדי אמחיצה קפדי ובהעמדה כדי
 לא קפדי והא ^זתנן השותפין שנדרו הנאה
 זה מזה אסורין ליכנס לחצר אלא אמר רב
 נחמן אמר רבה בר אבא הכא ברחבה של
 אחורי בתים עסקין דבהעמדה כדי ^חלא
 קפדי ואמחיצה קפדי רב פפא אמר אידו
 ואידי בחצר השותפין ואיכא דקפדי ואיכא
 דלא קפדי גבי ^טממונא לקולא גבי איסורא
 לחומרא רבינא אמר לעולם לא קפדי יהא
 מני ר' אליעזר היא דתניא ^יר' אליעזר אומר
 אפילו ויתור אסור במודר הנאה א"ר יוחנן
 משום ר' בנאה בכל שותפין מעכבין זה את
 זה חוץ מן הכביסה שאין דרכן של בנות
 ישראל להתבנות על הכביסה ויעוצם עיניו
 מראות ברע ^{יא}ר' חייא בר אבא יזה שאין
 מסתכל בנשים בשעה שעומדות על הכביסה
 היכי דמי אי דאיכא דרכא אחריתא רשע
 הוא אי דליכא דרכא אחריתא אנוס הוא
 לעולם דליכא דרכא אחריתא ואפ"ה מיבעי
 ליה למינס נפשיה בעא מיניה ר' יוחנן מרבי
 בנאה חלוק של ת"ח כיצד יכל שאין בשרו
 נראה מתחתיו מלית של ת"ח כיצד כל שאין
 חלוקו נראה מתחתיו טפח ושלחן של ת"ח
 כיצד שני שלישי גדיל ושליש גלאי ועליו
 קערות וירק וטבעתו מבחוץ והא תניא
 טבעתו מבפנים לא קשיא הא דאיכא ינוקא
 הא דליכא ינוקא ואי בעית אימא הא והא
 דליכא ינוקא ולא קשיא הא דאיכא שמעא
 הא דליכא שמעא ואי בעית אימא הא
 והא דאיכא שמעא ולא קשיא הא ביממא
 הא בליליא ושל עם הארץ דומה
 למדורה

שאין עושין צהן אוכל נפש^א ולהכי פריך כיון דעל כרחק איירי צדריסת
הרגל צנקה דלא קפדי אס כן אפילו מודר הימנו הנאה
אמאי אסור והוא הדין דהוי מצי למיפרכ כלים הא לא קפדי:

מניין

והוא דקמי חסורין רבי חנינור היה. למחמיר בנדרים טפס
שמודר הגנה מחמיו ושלח לו צעל הדיט פרוטה לחמיו לק
ואסור צעל הדיט בואמו ויחור שחמיר לו חמיו דמתנה הוא
בצביל הנקח הוא מוסקף ויהו על השחצון הקצוף לפרוטה
לכוס: **כל שותפין מעבדין נו'**. בכל שמששין הקצופים בח
לעבב אם האחד רואה לעשות לצדו וחצירו אין רואים לע
של שותפין חציריו: **לפי שאין דרכן נו' להסבואו**. שזריכות
הולך על שפת הנהר: **היכי דמי**. דמשחבה ציה קרא אם
דאינא דרנא אחרינא. ואזיל בזהך: **רשע הוא**. ואף על פי
(חולין 97 מד): הרחק מן המיעור: **אנוס הוא**. אם מתכל
לדמשחבה ציה קרא שמששין לזרץ לעווס עיניו: **אם**
דמפשיה חסד הוא: צנא מנייה ר' יוחנן מרבי גנאה. שמי
גנראה מתחסינו. שיהא ארוך עד פיסת רגלו שלא יראה
שאין גנאה נו'. וכל שכן דאי קאי עד להדי חלוק דליכי
מבוסה צמפה מזד האוכלין לקוח את פיהן ולתם עליה
המפה ויבצוו האוכלין. ואית דמפרש' שלש גלאי צממע ש
מגולה. גדיל קרי המפה עד שם שארועה ולשון ג' הוא:
וולא מבפנים מזד האוכלין וכדמפרש ואזיל: **מבפנים**. צד
הגלחן שיהא ל' שבו הצונו הטובים מצחוד פו ליחוס החינו
השנים

והבא בחצר השותפין עסקין. שאלו מן השותפין עצמן העמידו בהמומו ומנור ואספה שלו בחצר ג' שנים ולא מיחו בו וסתם חצר לכניסה ויציאה הוא ולא להעמיד שם בהמומו וחפציו זמן מרובה להלך בהעמדת בהמומו גרידא בלא צנין לא הוא חזקה דבהעמדה כדי לא קפדי שותפין זה על זה עד שעה שילעברו לאותו מקום ⁽⁶⁾ וכשילאו יקפידו ויסלן לו חפציו דלון לו חזקה בשמיעתן: אמיטלס קפדי. ומדשעתא ולא מיחו ודאי ברשומן עשה והוא חזקה: אסורין ליכנס להלך. שכל זמן של חלקו את החצר נכנס כל אחד בחלק חצירו וקם ליה בלא יחל דבריו ⁽⁷⁾ שיהי נהנה מחצירו שמועד בחצרו דבהעמדה קפדי דלס אימא דלא קפדי מותר לעמוד בחצר חצירו אע"פ שמועד ממנו הנאה דמיון החצר קפדי דבהעמדה היה הפקיר את החצר לכל בני החצר לעמוד בו ולגבי עמידה אין לו חלק בו: הכא ברבנא דר'.

ממנו ברחבה שחורו הצמים לאירי
מקפיד כל כך אצל בחזר שלפני
הצמים נרץ שיהא מקום פנוי לציאה
ויציאה והלכך קפדי בהעמדה כדי:
אזיר ואזירי ממנו דהכא ודזרסי:
איכא דקפדי. בהעמדה כדי: גבי
ממונא. לענין חזקה: לקולא. יש
לנו לילך להקל ולומר שאין השותפין
מקפדין זה על זה ומותר להעמיד זה
בהמומו בחזר כל זמן שאין חזירו
מעבד עליו והיינו קולא שאנו ממירין
לזה מסתמא להעמיד שם בהמומו
אף על פי שלא נטל רשות מחזירו
ובדוכתא אחריני (ב"מ דף טו)
אמרינן דשולל שלל מדעת גזלן הוא
והכא בלא דעת יכול להכניס בהמומו
והלכך לאו הוא חזקה דהא לא קפדי
ומאחר טעם נאמר כך משום דל"ל
שותף לחזרה המחזיק אלא מהנך
דלא קפדי אלא והלכך שתקמי ואין
חזקתן חזקה ואם רלונו להחזיק
איימי ראייה דמהנך דקפדי אלא ומיהו
חזקתן חזקה והלכך לאו היא חזקה
שכל מקום שיש טענה למערער למה
למדורה

אלה מיהה לא היה חזקתו של מחזיק חזקה: **גזי איסורא**. השתופש וכל ספק איסורא לאורייתא לחומרא: **לעולם לא קפדי**. בהעמדה כדרי דמתנן דלא היה חזקה וגבי דברים נמי מותרין ליכנס לתלך: **כדרי שאינו הגהה כל כך אסר: אפילו ויתור אסור**. כגון צעריה וכו' מהא אגוזים בפרטות והוספק לו חנווי ויתור ימירה או שמים פ' שלשאר לוקחים נמי הוסיף כמו כן. ומיהו רבנן שרו דמ"מ לא היה לוקח ממנו בדמים לא היה נתן לו חנווי לצלל הדית או להעמדת צהמות תנור וכיריים שממעטין אחר החצר יכולין לזון מן הכניסה. שתקנו לו חכמים שיטעה בחצר צלל כרחק שם יחפזת לגלות שוק לעמוד צננה: **שאין ממסכל** כשהוא גזי דמשמע שאם לא יעצם עיניו אינו לא נדקק ולא רשע: אי עיניו שלא היה לו לקרב אלף להרחיק מן העצירה דיימאל לו יכחו ואונס רחמנא פטריה ולמה מוסיקין הכבוד להעצם עיניו להטות עיניו ללד לחור והיינו דמשפח ציה קרא דלי ארס צי צננה קחשיב ואיזיל אגב גררא דהדך דלעיל: **כל שאין צבור חף: עליה**. מקטורן שמתכסה בו על כל בגדים שהוא לובש: **ת טפי: שני שליש גזיל ושליש גלאי**. שני שליש רוחב השלחן ושליש החיצון מגולה להניח עליו קערות וכוסות שלא ילכלכו וי גזיל ההיין מפה מבחור ומצפים כל קצבי השלחן ואמעטיו של שלחן שהיו רגילין לעשות בשפתו לתלותו בו יהיה מבחור לו: **היכא דאיכא ינוקא**. שיושב אלף אציו לאכול דריך להושיב יעניענה השלחן: **ואי ליכא ינוקא**. ישמש בדמים ולא יהפכנה מבחור וישמש מצפים שני כשל שני השמש: **ובא דליה שמעא**. עשה עשה בדמים מזל היושבין ולא מבחור שיכולין להזהר מן הטענת וכל השמש להזהר ולא מצפים דמויק לאוכלין שזר להם המקום:

למדורה

מסורת הש"ס

(א) צ"ק נא: ביזה לט: נדרים
מזה: (ב) מגילה ח.
(ג) [כתובות עג: וש"נ]
(ד) [מגילה ח. נדרים לב: לג.
מח: (ה) מכות כד.
(ו) [במדבר לז, (ז) וע"ע חוס'
צ"ק נא: ד"ה זה],

תורה אור השלם

וְהָלַךְ צְדָקוֹת וְדָבָר
מִיִּשְׂרָאֵל מֵאִסַּס בְּבָצַע
מַעֲשָׂאוֹת נֶעַר כְּפָיו מִתְמַךְ
בְּשֹׁחַד אִטֵּם אָזְנוֹ מִשְׁמַע
דִּמְיוֹת וְעֵצָם עֵינָיו מִרְאוֹת
יִשְׁעֵיהֶן לֹג טו
כָּרַע:

גליון הש"ם

ממרא חלוק של ת"ח. ע"י
מענית דף י ע"ב:

הגהות הב"ח

(א) רש"ב"ם ד"ה והלא וכו' נגד שעה שיצטרכו לאותו מקום וכשיצטרכו יקפידו: (ב) תוס' ד"ה אסור וכו' יקדיש שדהו דלמי צע"ח שקיל אי לאו משום דר' נצטוו: (ג) ד"ה רצינא וכו' משמע הכא דלכולי עלמא:

מוסף רע"י

סורין שניכנס לחצר.
מחר של שבת, כלל דא וסור
דרדיקת הרגל שחמיר, וקא
גבר אין ברירה, דאמור האי
נתקן חמיר עייל וסאי נתקן
גביי עייל (דדיים מה).
מבואר לקולא.
מחציתו עליו הכהים (כתובות
גא) והמולא מחמיריו דל על
מחציתו (יבין סג). ייתור.
יבד חסד מותיר לכל אדם
איט מקפיד עליו (מגילת ח).
יבד נמי קל על גב דרדיקת
הרגל אל היא הנאה גמורה
סור (דדיים דב).

מוסף תוספות

א. שלא תחזור אליו עוד.
ב. שלאחר מותו.
ג. שאלה המצוות והשקלים
הנזכרים בהם.
ד. דרגתו כמלך.
ה. [דניאל]
ו. משאילו בליל
השמיני, הנאה המביאה לידי
הפליטה, שהרי בדומי
השקלים שמחלו לו יקה
מאכל. ז. נדמים לה.

דבינו גרשום (המשן)

[illegible]